

OSTNÍK

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 439.
Ročník 44.
Duben 2015

***Calceolaria uniflora*, Rio Gallegos, KL13-056, 21.11.2013 (foto KL)**

Z naší činnosti

Březnová schůzka dne 2. 3. 2015 proběhla ve znamení vzpomínek. Po organizačních záležitostech se ujal slova předseda Lumír Král, který vybral ze svého archivu fotografie, kde byl nafocený ve společnosti mnoha našich i zahraničních kaktusářů. Zpočátku jsme si zavzpomínali na několik našich členů, následně na přátele okolních Klubů, ale i z celé republiky, abychom si na závěr připomněli i známá kaktusářská zahraniční jména. Je zajímavé, že za dlouhá léta shromažďování těchto příležitostních historických obrázků, se už spousta kaktusářů na nás dívá z kaktusářského nebe, tak jsme si je alespoň tímto počinem trochu připomněli. A ti přátelé, kteří se na obrázcích poznali, jak vypadali za mlada, se jen tiše pousmáli. Prostě čas letí jako voda a tak si přednášející Lumír Král nadělil, sám sobě si, k 65. narozeninám malý vzpomínkový dárek.

Obrázky našich členů

Tentokrát barevné obrázky pořídil autor k článku Poznámkový blok 2013 – 5. část

***Calceolaria uniflora* Lam.**

Rostliny jsme viděli na svazích u řeky Rio Gallegos, KL13-056, kde rostlo ještě několik zajímavých, pěkných skalniček. Rozšíření Argentina a Chile, od nejnižnější části Patagonie, od Ohňové země, po severní oblast kolem Maule. Roste na slunných stanovištích, především v horách nebo chladných lesních pasekách či pampě, většinou kamenité půdě chudé na živiny. Rostlina má několik synonymních názvů, skalničkáři nejčastěji uvádí *Calceolaria darwinii*. Je to vytrvalá bylina, vysoká 10 - 20 cm. Listy uspořádané v přízemní růžici tak, aby sváděly vodu doprostřed růžice. Čepel úzká, eliptická až trojúhelníkovitá, celistvá až vroubkovaná, lysá. Květy vyrůstají jednotlivě, zřídka po dvou, květní stopky jsou žláznatě chlupaté. Kalich čtyřčetný, kališní lístky okrouhlé až vejčité, chlupaté, koruna až 5 cm vysoká, dvoupyská, žlutá až oranžová. Horní pysk zakrnělý, menší než kalich, dolní pysk výrazně delší a širší než horní, s bílým nektariem a červenofialovým spodním okrajem. Plodem je tobolka. Kvete od listopadu do ledna. Podstatně rozšířenější v Patagonii je *Calceolaria biflora* s menšími žlutými květy (zpravidla vícekvětá hroznovitá květenství), která se ojediněle objevuje u našich skalničkářů ve sbírkách.

***Austrocactus* sp. El Leonor**

Castellanos a Lelong uvádějí nejnižnější výskyt austrokaktusů kolem řeky Rio Gallegos. Hledali jsme i v těchto oblastech, ale nepříznivé počasí nám nepřálo a nic jsme nenašli. Zatím jsme našli nejnižší výskyt austrokaktusů asi o 200 km severněji, kolem řeky Rio Santa Cruz, ale hned na několika lokalitách. Už v roce 2010 jsme při přesunu z východního pobřeží na západ pod Andy našli malé austrokaktusy na štěrkových svazích nad řekou Rio Santa Cruz, blízko estancie El Leonor, asi 70 km od známého turistického městečka El Calafate. Tuto lokalitu jsme navštívili i v roce 2013 a následně jsme objevili ještě několik dalších míst s tímto druhem. Jedno z míst bylo nad jezerem Lago Viedma, KL13-061, kde tyto austráče rostou společně s *Pterocactus australis*, odtud je obrázek na zadní straně Ostrníku. Kytky jsou malé, větší část stonku je pod zemí, na povrch vykukuje jen malá část temene s hrubšími trny a růžovými květy. V této oblasti velmi často fouká ledový, studený, silný vítr a klima je dost drsné.

***Pterocactus australis* (F.A.C.Weber) Backeb.**

Nejrozšířenějším druhem pterokaktusů v Patagonii je *Pterocactus australis*, vyskytující se od provincií Mendoza či Neuquén až po Santa Cruz. Rostlina na obrázku se vyskytuje na odbočce R2, u A Piera Bueno, asi 50km od El Calafate, KL13-060. V zemi se nachází velký hlízovitý kořen, nad zem vyčnívají malé hlavičky, často jen 1 - 1,5 cm velké. Když rostliny nekvetou, tak se špatně hledají, zatímco v době květu je žlutá barva vidět už z daleka. To co bylo napsáno o tvrdých přírodních podmínkách u předcházejícího druhu, platí i pro tuto lokalitu, zima, chlad a silný vítr. Ve sbírkách rostliny z jižních oblastí snášejí i krátkodobé noční mrazíky až -15 °C, přes den by mělo být nad nulou.

Gymna východního pobřeží Patagonie - 4. část

***Gymnocalycium gibbosum* ssp. *ferox* (Labouret ex Rümpler) Papsch - *Gymnocalycium* str. 197 - 198., 1996.**

Echinocactus gibbosus var. *ferox* Labouret ex Rümpler (1896)

Stonek kulovitý, 10 - 20 cm v průměru, ve stáří nepatrně protáhlý. Barva epidermis matně tmavozelená až čermozelená, kořen kulovitě prodloužený, často ploše stlačený a v krčku zaškrbený. Temeno slabě proláklé, zpravidla zahalené trny. Žeber (14) 17 - 19 (20), přímých, rozdělených v jednotlivé, skoro šestihranně vyhlížející hrboly, které jsou pod areolou stlačeny v silnou bradu. Areoly oválné, zřídka okrouhlé, 6 x 5 - 8 x 5 mm velké, s krátkou světle šedou plstí, později olysalé. Vzdálenost mezi areolami asi 20 - 25 mm.

Okrajových trnů (6) 8 - 9 (10), normálně postranní 3 páry, jeden pár šikmo dolů a jeden poněkud silnější trn kolmo dolů čnicí nebo neuspořádaně zprohýbaný, od těla pomětlovitě odstávající. Střední trny 1 - (3), silnější, odstávající. Všechny trny 15 - 25 mm dlouhé, kulaté, silné, píchající, nově narostlé světle rohovitě zbarvené, později šednoucí, k základně jsou v pruzích tmavší. Základna zpravidla černá. Zřídka se vyskytují exempláře se světlými trny, žlutými nebo bílými.

Květy nálevkovité, 50 - 65 mm dlouhé, až 50 mm široké. Receptakulum krátké až poněkud prodloužené, 20 - 30 mm dlouhé, leskle tmavozelené, s malým počtem světle lemovaných šupin, uspořádaných ve dvou řadách, které pozvolna přecházejí v okvětní lístky. Vnější okvětní lístky široce kopinaté, bílé, s širokým olivově zeleným středním proužkem, často s růžovými špičkami.

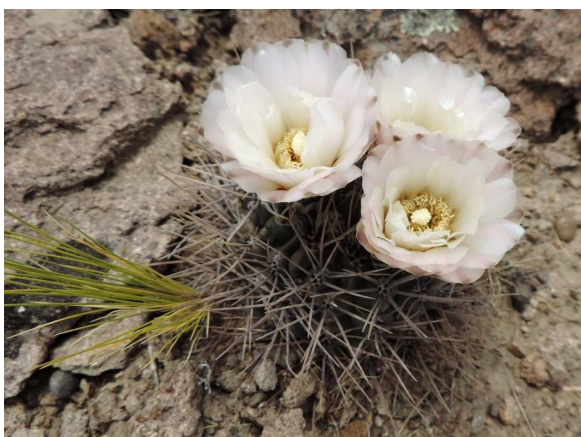
***Gymnocalycium gibbosum* ssp. *ferox*, KL13-044, za est. San Miguel**

***Gymnocalycium gibbosum* ssp. *ferox*, KL13-037, Digue Florentino Ameghino**

***Gymnocalycium gibbosum* ssp. *ferox*, KL13-044, za est. San Miguel**

Vnitřní okvětní lístky kopinaté, bílé, zřídka mající růžový nádech, s jemně růžovým středním proužkem, nejvnitřnější okvětní lístky čistě bílé, užší, často špičatě protažené. Semeník okrouhlý, 6 - 7 mm široký. Nektarová komora málo výrazná, asi 4 mm široká, 0,5 mm hluboká, světle zelená. Tyčinky zřetelně ve dvou řadách, primární stojící kolem pestíku, sekundární roztroušené přes celou vnitřní stěnu receptakula, všechny 5 - 7 mm dlouhé, krémově až jemně zeleně zbarvené. Prašníky bělavě žluté, často zřetelně vymezeny jako samčí nebo samičí. Pestík silný, na bázi 2,5 mm široký, až 15 mm dlouhý, krémově zbarvený, s 9 - 10 válcovitými, žlutavými bliznovými paprsky.

Plod kulovitý, až 15 mm široký, matně tmavozelený až modrozelený, při zralosti postranně se rozevírající, dužina bílá. Semena patří do skupiny *Gymnocalycium* (*Ovatisemineum*).

Lokalita: provincie Chubut.

Území rozšíření této variety se kryje přibližně se štěrkovou formou. Na severu ji lze nalézt severně od Rio Chubut v čedičových formacích Sierra Chata (prov. Rio Negro). V oblastech blízkých pobřeží nad Cabo Raso, Camarones až k Bahia Bustamante rostou střídavě štěrkový i čedičový typ. Nedaleko Camarones, na čediči se štěrkovým pokryvem roste možná intermediální forma (něco mezi čedičovým a štěrkovým typem). Je menší, otrnění jemnější a ohebné. Mezi Camarones a Bahia Bustamante podél řečiště, vykazuje *G. gibbosum* var. *ferox* sklon ke světlejšímu otrnění (San Miguel). Od tohoto stanoviště severně, rostou jen tmavě otrněné čedičové formy. Na populaci od Cabo dos Bahias uvádí Weber jména *schlumbergeri* a *celsianus* (odpovídají též čedičovému typu).

Tato forma se vyznačuje větším stonkem, více žebry a především silným, odstávajícím, pometlovým otrněním, světlé formy připomínají grusoni.

Dokončení
Lumír Král

Poznámkový notes 2013 – 5. část

KL deník z velkého vandru po Patagonii 6. 11. 2013 – 10. 12. 2013

Čtvrtek – 21. 11. 2013

37 737 ranní stav tachometru. Ráno je velmi chladné, dokonce je kolem namrzlá jinovatka. Nikomu se nechce z teplého spacáku ven. Nakonec vstáváme až v 7 hodin, je to o hodinu později, než bývá zvykem. Sluníčko pěkně svítí, sušíme stan, který je uvnitř vlhký. Opět odcházíme do kuchyně, kde si děláme snídani. V noci mi přišla esemeska, kde mi sdělují, že mám přečerpaný limit, proto mi včera nešly odeslat zprávy. Pravděpodobně to způsobilo to, že jsem včera na chvíli zapnul mobilní data. Jirka odeslal Dance SMS, aby mi došla kredit. Vracíme se nakoupit do CARREFOUR, který stojí jen kousek od kempu a následně dobrat benzín, zde stojí 6.56 peso, dočepovali jsme za 160 peso. V dále se objevují černé mraky, vypadá to na sněžení. Vyrážíme v 9.45 hodin po RN 40 směr RIO TURBIO. Vracíme se zpět na velké rozcestí GÜER AIKE, kde se cesty rozchází do několika směrů. Udělali jsme lokalitu u starého červeného mostu přes řeku RIO GALLEGOS, z kaktusů zde nic nebylo, ale skalničky stály za to, zvláště tři druhy nádherně kvetoucích pantoflíčků (**KL13-056**). V 11. hodin vyrážíme po RN 40 na RIO TURBIO po asfaltové cestě,

prakticky asi polovinu cesty. Asi 20 km za BELLA VISTA začala prašná cesta a navíc s objížďkami, neboť cestu opravovali, dělali na ní nový asfalt. Zpočátku cesty začalo mírně pršet a táhlo se to s námi dost dlouho. Také jsme docílili nejjížnější bod výletu kolem 50. rovnoběžky, který je skoro na chilské hranici. Ještě je pod mrakem, ale sluníčko sem tam vystrkuje své paprsky. Asi 40 km před křižovatkou na RIO TURBIO jsme udělali odpočinkovou zastávku, dali jsme si svačinku a prošli se po louce, rostly zde skalničky, kde vynikal svými květy *Oxalis patagonicus* (KL13-057). V dále už jsou vidět zasněžené vrcholky And. Sluníčko svítí čím dál více a to je dobře. Dojeli jsme do městečka 28 DE NOVIEMBRE, kde jsme načepovali benzín, dali si kafičko, zašlo se pro rady do infocentra a vyrazili dále. Za městem byla klasická policejní kontrola. Z RN 40 jsme odbočili v CANCHA CARRERA k chilské hranici, pohled na Národní park TORRES DEL PAINE, který je za hranicemi v Chile, je však příliš daleko a nedá se fotit. Cvičná zastávka přináší jen pěkné obrázky nafocených *Oxalis patagonicus*, nedělám ani GPS bod. Jedeme dále na sever směr TAPI AIKE. Odtud po prašné cestě RN 40 na severovýchod na RN 5, která je asfaltová. V 18.30 hodin zastavujeme u říčky CHORR. DE BARRANCAS BLANCAS, sjíždíme z cesty pod val, který nás bude chránit před větrem. Je to přímo u potůčku, stavíme stan, Jirka se pustil do vaření, sluníčko ještě sem tam svítí, je podstatně tepleji než včera. Místo spaní: S50 51.459 W71 29.359, 359 m. Večer bylo ještě chvíli času, tak jsem obešel kopec, ale nic z kaktusů jsem nenašel. Jdeme poměrně brzy spát.

Calceolaria uniflora, Rio Gallegos, KL13-056, 21. 11. 2013

Pátek – 22. 11. 2013

Vstáváme kolem 6. hodiny. Obloha je celá zatažená tmavými mraky, ale nefouká vítr. Vyrážíme v 7.20 hodin, stav tachometru 38 133, hned po ránu. Obloha se začíná trochu trhat. Vyrážíme směr CERRITO. Vyjíždíme na RN 40, asi 10 km od křižovatky kvetou kolem cesty velké trsovité kopce, viditelné z dálky. Jirka zastavuje, děláme pár obrázků (KL13-058). Zastavili jsme na MIRADOR TEC. JULIO HEREDIA EL „MONTA“, udělat pár panoramatických snímků krajiny kolem řeky RIO SANTA CRUZ. Zajeli jsme na moji lokalitu z roku 2010 u EL LEONOR (KL13-059), kde jsem před léty našel malý austrokaktus. Byly tam a bylo jich poměrně dost. Dokonce zde kvetly i *Pterocactus australis*. Vracíme se zpět k horám. Na křižovatce jsme si to zopakovali, odbočka na A PIERO BUENO, asi 50 km před EL CALAFATE, rostly zde stejné rostliny, austráče byly o něco větší (KL13-060), a teď hurá na ledovec. V EL CALAFATE nabíráme benzín do plna. Je zde poměrně velká fronta. Než se dostaneme na řadu, zajdeme koupit kolu a empanady. Na ledovec PERITO MORENO je to ještě asi hodinu pěšky. Vjíždíme do Národního Parku po zaplacení 130 peso na osobu. Je to drahé, ale stojí to za podívání. Z parkoviště nás odváží malý autobus k vyhlídkové terase, kterou se dá procházet až dolů. Ledovec občas praskne a někdy se kus zřítí do moře. Největší kus spadl až při odchodu, ale mezi stromy jsme to už neviděli. Tady je jaro a praskání ledovce není ještě tak intenzivní, jak když jsme zde byli v roce 2010 v letním období. Je to neopakovatelná úžasná podívaná, jedinečná na světě. Frantu to tak zaujalo, že se nám ztratil. Blíží se večer, hledáme Frantu, ten už ale čeká u auta. Koupili jsme si malého průvodce faunou a florou NP. Vyrážíme zpět do EL CALAFATE, kde je několik kempů. Zaparkujeme kousek od centra. Součástí kempu je velká parillada, kde po postavení stanu jdeme strávit večer. Dáváme si vynikající parillo a pivečko. Přežral jsem se, už nás čeká jen spaní. (bod spaní – S 50 20.213 W 72 15.498, 225 m). Do pokladny jsme dali po 500 peso + 100 USD.

Austrocactus sp., KL13-055, 1 km za Rio Chico, 20.11.2013

Sobota – 23. 11. 2013

Vstáváme v 6. hodin, při braní klíčů od auta se mi podařilo spustit alarm, je to jen malý budíček pro celý kemp. Ranní rituál – hygieny, likvidace stanu, ale hlavně kafičko, prášky proti smrti a štamprle. Vyrážíme směr EL CHALTEN. Včera jsme podle pokladníka utratili hodně peněz, celkem asi 1500 peso, vstupné, benzín, jídlo atd. 35 836 počáteční stav tachometru při výjezdu z kempu v 8. hodin. Za EL CALAFATE jsme odbočili na legendární RN 40 a vyrazili na sever. Na cestě nebyly žádné patníky, jako by je někdo ukradl. V roce 2010 zde na odbočce stál nultý patník, ale letos už zde nebyl. Bohužel nebyly ani další kulatá čísla patníků, asi cestu R 40 přečíslojí. U řeky RIO LA LEONA jsme odbočili na RP 21, asi po 6 km jsme provedli náhodnou prohlídku terénu (**KL13-061**). Z kopce je vidět v dále jezero a za nim ledovec, zde pravděpodobně fotili kaktusy i známí odborníci na patagonské kaktusy, manželé Sarnesovi. Na kopci rostly stejné austrokaktusy a pterokaktusy jako na předešlých dvou lokalitách. Vracíme se zpět na hlavní a pokračujeme po RN 40 na sever. Odbočujeme na RP 23 směr EL CHALTÉN, vzdáleného asi 90 km. Jedeme tam kvůli jedinému cíli, nafotit pověstnou horu FITZ ROY. Přitom to je sázka do loterie jestli ho uvidíme, je to však možnost padesát na padesát., buď jej uvidíme, nebo bude pod mrakem. Sluníčko svítí, ale nad horami jsou mraky poměrně vysoko. Čím víc však přijíždíme k EL CHALTÉN, tím víc mraky klesají. Bohužel, bohové k nám nebyli nakloněni, FITZ ROY a celé pohoří v pozadí bylo pod mrakem, přitom v městečku svítilo sluníčko. Byl jsem zde už po druhé, ale FITZ ROY jsem ještě neviděl. Snad jen na obrázku. Nabíráme benzín, drobný nákup a vracíme se zpět na RN 40. Za křižovatkou asi 5 km zastavujeme na provětrání a protáhnutí těla (**KL13-062**). Opět nacházíme pterokaktusy, ale jen jeden austráč, navíc jen položivý. Při další zastávce už kaktusy nejsou (**KL13-063**), jen zajímavé skalničky, které rostou mezi velkými tmavými lávovitými kameny a prachem. Projeli jsme kolem jezera LAGO CARDIEL a sjíždíme už po asfaltu směr GOBERNANDOR GREGORES. Kolem jezera stavěli novou cestu, kde by mělo být položeno přes 70 km asfaltu. Až tu někdo příště pojedje, tak už po dobré cestě. Před městem protéká řeka RIO CHICO, kolem které se táhne i RN 40, po níž jedeme na sever. Zastavili jsme asi na 23 km před městečkem GOBERNANDOR GREGORES na protáhnutí těla (**KL13-064**). Na hrbku u cesty rostly hned tři druhy kaktusů *Austrocactus* sp., *Pterocactus hickenii* a *Pterocactus australis*. Po delší době zase jedna pěkná lokalita. Je 18.30 hodin a ještě bychom měli kousek popojet. Po asfaltové cestě to už jede podstatně lépe než po prašce. Cesta je rovná, nedávno dokončená, místy jen částečně. Po načepování benzínu v 18.30 hodin jsme pokračovali dále po RN 40. Vůbec jsem nepředpokládal, že následující cesta bude samá rovina, je to nádherná plošina GRAN ANTIPLANICIE CENTRAL, 600 - 700 m n. m. Fouká studený a hodně silný vítr. Navíc do všeho začalo pršet a nejde ve větru postavit stan. Jedeme dále, už a tmy dojíždíme do BAJA CARACOLE. Už u hlavní cesty je informace, že je zde hotel. Na to, že je zde jen pár baráků a bydlí zde jen 20 lidí, to je úspěch. Ubytování je zajištěno v hotelu – 530 peso. V restauraci Jirka poznává německy mluvícího kolegu ze Švýcarska, tak spolu celý večer diskutují. Bereme z auta spacáky, na pokoji je poměrně chladno a na posteli jen tenká deka. Dali jsme si tři piva a šli pomalu do hajan. Po velkém přesunu asi 750 km je pro řidiče nutný dobrý odpočinek. Místo spaní, hotel – S47 26.666 W70 55.577, 616 m.

Neděle – 24. 11. 2013

Po nočním uragánu je ráno pěkné slunečné a vítr jen mírný. V pokoji je klid, ale v noci to pěkně dunělo. Vstáváme v 7 hodin, snídaně je v 8 hodin, takže v klidu stihneme hygienu a další životní potřeby. Vítr zesílil a je velmi studený, i když slunce

svítí, je zima jako prase. 39 312 stav tachometru při výjezdu v 9.30 hodin. Načepovali jsme benzín, pumpu obsluhuje náš hoteliér. V roce 2010 jsme zde benzín nebyl a museli jsme jet 120 km na špagátě, letos je to už lepší. Po třech kilometrech odbočujeme na CUEVA DE LOS MANOS PINTADAS na RP 97, kde by měly být kresby rukou, staré 9 300 let před n. letopočtem. Už se těším. Z odbočky je to asi 45 km. Cvičná procházka asi 10 km před kresbami, žádné kaktusy jsme neviděli, jen nás profoukl silný arktický vítr. Vstupné do kaňonu s kresbami stálo 50 peso. Procházka kaňonem byla fantastická, nádherné výhledy, doplňované skalními kresbami rukou a zvířat. Nemělo to prostě chybu, GPS - S47 09.383 W70 39.464, 525 m.

údolí řeky RIO PINTURAS, kde se nachází jeskyně rukou CUEVA DE LOS MANOS PINTADAS

Nad vchodem, v uzavřeném údolí rostly stovky velkých trsů *Mauhieniopsis darwinii*. Nemám uložený bod. Po zpáteční cestě byla zkratka na RN 40 přes malý kaňon CAÑADON CARACOLES CHICO, tak jsme se zde vypravili prudkými sjezdy až dolů. Opět pár obrázků kaňonu a chtěli jsme pokračovat dále. Bohužel výjezd na druhou stranu kaňonu byl příliš prudký a na štěrkovém podkladu začalo auto hrabat. Pokoušeli jsme se auto potlačit, ale účinek byl stejný, auto se prostě zahrabávalo. Musíme se prostě vrátit, ale měli jsme strach, že může nastat podobná situace, že se začne auto na zpáteční cestě zahrabávat, naštěstí podklad byl tvrdší a cestu zpět jsme zvládli díky dobrému řidiči na jedničku. Po cestě zpět se na nás valily černé mraky, ze kterých začalo dokonce na chvíli sněžit. Sníh na zemi rychle roztál. Vrátili jsme se na křižovatku RN 40, asi 3 km od BAJO CARACOLES, kde už byla udělána asfaltová cesta do PERITO MORENO. Před třemi léty nás zde táhli na špagátě po prašné cestě 120 km, neboť v BAJO CARACOLES nebyl benzín. Jak už jsem uvedl, tentokrát benzín byl, ale možná jen pro ubytované. Nádherná asfaltová cesta do

města PERITO MORENO vše urychlila. Zastavili jsme asi 66 km před PERITO MORENO na průzkum terénu (**KL13-065**). Svahy posety kameny a jemným pískem sopečného původu, mysleli jsme, že zde nic neporooste. Ale to byl omyl. Rostly zde *Pterocactus hickenii*, *Pterocactus australis* i *Austrocactus* sp. Nádherná lokalita, rostliny rostly po obou stranách cesty. V PERITO MORENO jsme nakoupili zeleninu a ovoce. Vyrazili jsme směr čilské hranice po asfaltové cestě R 43, kolem velkého jezera LAGO BUENOS AIRES až do města LOS ANTIGUOS. Nad městem děláme dvě lokality (**KL13-066**), na první lokalitě roste *Pterocactus hickenii* s hnědým květem, na druhé (**KL13-067**) roste *Pterocactus astralis*, austro žádné. Blíží se večer, vracíme se zpět do PERITO MORENO, kde zakempujeme. Hledáme kempy, buď jsou zrušeny, nebo je nemůžeme najít. V soukromém kempu chtěl ožralý majitel 400 peso, odmítáme a jedeme dál. Městský kemp má vchod někde z druhé strany, nakonec jsme jej našli, zaplatili jsme za všechno 75 peso, je to nejlevnější co jsme doposud měli. Je zde vytápěná kuchyň, kde jsme ji totálně zabrali, protože zde nikdo není, ale je tu alespoň teplo. Jirka se pustil do vaření, se stavěním stanu zatím čekáme, co kdybychom zalehli na zemi v teplé kuchyni. Roman s Jardou jedou z druhé strany, ze severu a poslali nám zprávu, že už jsou v MENDOZE, zatím máme čas na spojení. Ráno jsme neměli štamprlíček, tak to musíme teď večer dohnat, ať nám zdraví slouží. Než jsme ulehli na lože, přišli dva mladíci a vařili si jídlo, nijak zvlášť nás však nerušili. Místo spaní, kemp municipal S46 35.739 W70 55.551, 387 m.n.m.

Pondělí – 25. 11. 2013

Vstáváme v 6 hodin, sluníčko svítí, nefouká, je nádherný den. Stan nemusíme balit, jen věci na spaní. Ranní štamprlíčka s Františkem, jen řidič je ošizen, беру prášky proti smrti, kafičko a vyrážíme do terénu. Stav tachometru ráno v kempu 39 697, vyrážíme v 7.25 hodin směr kaplička. Známa lokalita i tentokrát nezklamala (**KL13-068**). Kromě pteráků zde rostou až čtyři formy zajímavých austráčů. Vracíme se zpět do města nakoupit jídlo a načepovat benzín. Následně vyjíždíme druhou stranou města po R 43 směr východ, kde má Jirka lokalitu velkých až metrových austrokaktusů. Je to směr EL PUMA, někde napůl cesty, asi 49 km od PERITO MORENO (**KL13-069**). Velké astráče jsme nenašli, rostly zde však *Maihuenia patagonica* s růžovým květem a *Pterocactus hickenii*. Jirka po přezkoumání GPS zjistil, že to je ještě dalších 50 km dále, tam už se nám zajíždět nechce. Vracíme se zpět u PERITO MORENO a vyrážíme na sever směr RIO MAYO. 2 km před městem zastavujeme na převlečení a také na průzkumný výšlap (**KL13-070**). Franta hned po vystoupení z auta objevuje kvetoucí austrokaktus, podobný jako na východním pobřeží u RIO CHICO. Ještě zde rostly *Pterocactus hickenii* a *Maihuenia patagonica*. Vyrážíme po R 22 směr SARMIENTO, což by měla být asfaltka. Bohužel je zde objížďka – DESVIO a cesta je v rekonstrukci, jedeme po prašné cestě asi 12 km, pak už je asfaltka. U RIO SENGUER odbočujeme vlevo na R 20, která je též asfaltka a směřujeme směr TECKA. Je to dost daleko, takže občasná průzkumná zastávka nezaškodí. Za mostem řeky RIO SENGUER stojíme a likvidujeme meloun, teď při síle už můžeme vyrazit za plot. Dost pěkná lokalita (**KL13-071**). Začíná to pěkně péct, včera jsme ještě zmrzali, dnes je celkem horko. Děláme větší přesun v rovinaté nezáživné krajině. U NUEVA LUBECKA nás přibrzdilo stádo ovcí, které hnali dva gaučové na koních za pomoci psů. Odehrálo se vše před půl šestou, také zajímavý zážitek, co všechno se může na argentinských cestách stát. Nafotil jsem pár obrázků a krátký záznam na video. Pak jsme pokračovali dále ve zrychleném přesunu. R 20 se spojila s RN 40 (**KL13-072**), kontrola okolí a pokračovali jsme do

města GOBERNADOR GOSTA, kde se stavíme do fronty na benzín. Je třeba dočepovat do plna. Dali jsme si kafe a empanadas, koupil jsem si tričko s R 40 obrázkem a fičíme dále. Tričko stálo 79 peso. Zastavili jsme asi 7 km před městečkem TECKA na jílové lokalitě, kde hned u cesty rostou tři druhy kaktusů. **(KL13-073)**. *Maihuenia* je trochu jiná, dalo by se říci přechodová forma. Sluníčko nám padá k obzoru a je třeba hledat místo na spaní. TECKA je malé městečko a není zde ani kempink, musíme hledat spaní v přírodě za městem. V údolí teče malá řeka RIO TECKA, je to sice u hlavní cesty, ale z cesty není moc vidět. Tradičně začal Jirka vařit a my se pustili do stavění stanu. Jak sluníčko zapadlo, tak se rychle ochladilo, ještě že máme teplé spacáky. Do pokladny jsme dali po 500 peso. Bod spaní a řeky: S42 24.766 W70 51.401, 662 m.

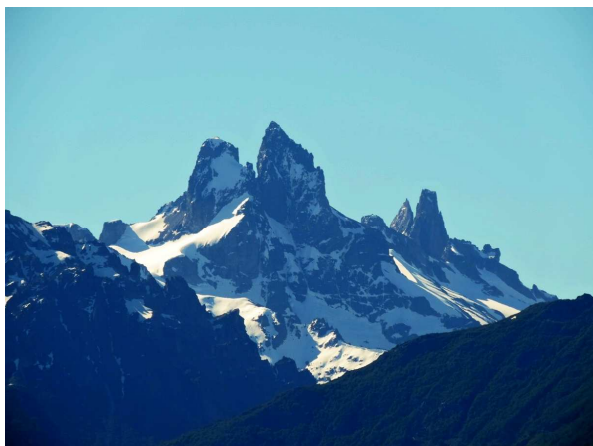
Úterý – 26. 11. 2013

Vstáváme v 6.15 hodin do zamrzlého dne. Vše kolem je bílé od jinovatky, tráva, auto i stan. Je pěkná kosa, ale sluníčko začíná svítit a rychle se otepluje. Společně s námi na místě nocovala mladá rodina s malým dítětem, ale hned ráno odjeli. My sušili stan do 8.30 hodin. Ranní stav: 40 231. Zajeli jsme kousek dále k ARROYO CUCHE, kde zkusíme štěstí, ale jemná písčítá spraš asi není vhodná pro růst kaktusů, jen *Maihuenia patagonica* se sem tam objevuje a několik pěkných skalniček **(KL13-074)**. Vyrázili jsme dále na sever směr ESQUEL, po cestě jsme potkávali stará historická auta, asi měly nějaký závod. Bylo to příjemné zpestření naší cesty, kdy jsme mohli zavzpomínat na doby, kdy závodil argentinský jezdec – JUAN MANUEL FANGIO. Ten dokonce v padesátých letech jezdil F1, kterou 5x vyhrál, byl to národní hrdina. Z R 40 odbočujeme na R 12 směr GUALJAINA, kde roste typový *Pterocactus arancanus*. Odbočka směr lokalita 77 km, následně odbočka z R 40 je do GUALJAINA asi 20 km nové asfaltky, dále už po prašné cestě. Před třemi léty to byla celá praška. Další část asfaltky je ve výstavbě. Na lokalitě jsou vidět jen malé hlavičky s drobnými trníky, dospělé velké hlavy jsou ojedinělé a ještě byly omrznuté. Je vidět, že i zde musel být velký mráz, který hlavičky na povrchu země zničil, ale následně z hlíz v zemi narostly nové hlavičky **(KL13-075)**. Vyrážíme zpět do města ESQUEL. Je dost horko a v pozadí dominují zasněžené vrcholky AND. Souběžně kolem cesty vedla železniční trať, po které jel historický vláček, okamžitě jsme se dali do focení. Všichni jdeme do kraťas. V ESQUEL jsme nakoupili jídlo, vodu a nabrali benzín. Přišla zpráva od Jardy a Romana, že by mohli být večer v CHOEL MALAL, že jim prší a je tam zima. My vyrážíme dále na TRELIN a následně do Národního parku ALERCES po R 71. Z ESQUEL vyjíždíme 13.30 hodin. Správce NP ALERCES nás informuje, co je možné vidět a také na to, že se tam opravuje cesta. U Jorgeho se nestavujeme, neumí česky. Projíždíme kolem jednotlivých jezer a fotíme krásy krajiny, zasněžených hor a velkých jezer pod nimi. Bambusy jsou zmrzlé, asi zde musel být siný mráz. Také nekvetly orchideje, fuksie a další rostliny, které minule v tuto dobu kvetly. Jako by bylo vše o měsíc zpožděno. Přesto jsme pár rostlin vyfotili. U prvního jezera jsme pojedli, pózovali před fotoaparátem a pak popojížděli pořád na sever přes CHOLILA, EPUYEN do města EL BOLSON. Blíží se večer a je třeba najít místo na spaní. Nikde nezastavujeme, všechno je zde moc zelené a kaktusy zde nerostou. Přejeli jsme zkratkou po R 71, která ještě donedávna byla praška, nyní je pěkná asfaltová cesta. Ze zkratky opět najíždíme na RN 40. Jsme stále pod horami, všude roste spousta jehličnanů, je to zde skoro podobné jako v TATRÁCH. Je po 18. hodině a stále je venku dost teplo, začíná však foukat silnější vítr. Celou cestu nás doprovází nádherné horské scenerie. Že nejsme u nás doma, upozorňují jen rozkvetlé červeně kvetoucí *Embothrium*

coccineum, keře někdy až několik metrů vysoké. Je to zde pěkná turistická oblast se spoustou památek a rezervací, všude nabízejí ubytování v cabañas, je tu však i několik kempinků. Našli jsme jeden pěkný na kraji města, nikdo zde není. GPS: S41 58.041 W71 31.643, nadmořská výška 302 m, i když je to pod horami a na nich sníh, je zde teplo, zatím nejteplejší večer. Dorazili jsme do kempu v 19.15 hodin. Na recepci je mladý kluk s dredy a je ochoten nám vyměnit dolary za pesa 1 USD = 8 peso. Je to pro nás velmi výhodná výměna. Vyměnili jsme 300 USD, víc neměl, zbytek snad až ráno. Noc klidná, o půlnoci přijelo auto, jinak jsme zde sami, pěkné místo.

Viola vulcanica, KL13-076, San Carlos de Bariloche

Cerro Tres Picos, 2492 m.n.m., u Cholita

Středa – 27. 11. 2013

Ráno pod horama je chladné, stan máme orosený, musíme ho pořádně vysušit. Slunce se zpoza kopců klube jen velmi pomalu a poněkud později. Jakmile zde začne svítit, teplota jde rychle nahoru. Vyprané prádlo přes noc neuschlo, tak to dohání ráno. Stav tachometru ráno: 40 653. Vstali jsme v 6.45 hodin, ale vyrážíme až v 10. hodin. Byli jsme sice sbalení dříve, ale chceme v dobrém kurzu vyměnit další peníze. Správce říkal, že za 5 minut přijede šéf, ale v Argentině to znamená půl hodinky. Pak už jsme zajeli dočepovat benzín plnou nádrž. Vyrážíme na sever směr SAN CARLOS DE BARILOCHE, tradičně po RN 40. U veksláka jsem vyměnil dalších 400 USD, obdržel jsem 3200 peso. při výjezdu jsme ve městě narazili na první bouračku, na cestě ležela rozbitá motorka, policie všechny odkláněla na boční cestu. Na cestě R 40 se přiblížil patník 1950, kde jsme zastavili a s Frantou dělali symbolické snímky krajiny s patníkem roku našeho narození. To stejné si zopakoval Jirka u patníku 1957. Projíždíme krásnou lesnatou krajinou, v pozadí se tyčí zasněžené hory. Projíždíme Národní park NAHUEL HUAPI s krásnými sceneriemi hor, jezer a žlutě kvetoucích keřů. Jehličnaté lesy se změnilly v listnáče, jen sem tam se objeví nějaká borovice ap. Všude kolem kvete *Lupinus*, většinou modré barvy. Projíždíme územím jezer a notofagových lesů. Chtěli jsme si udělat symbolické foto u patníku 2013 s pozadím nádherné přírody, ale opět tento patník chyběl, asi je to zde národní sport, že důležité patníky chybí. Do BARILOCHE jsme dorazili kolem poledne. Jirka objevil na křižovatce internetové připojení, tak rychle odbočujeme na vedlejší cestu a jde pokoušet štěstí. V kempech mu internet WIFI nechce běžet. Zase má smůlu, nefunguje to tam. Vyjeli jsme nad BARILOCHE na RN 40 podívat se na moji bývalou lokalitu *Viola vulcanica*, našli jsme ji bez problému (KL13-076). Vrátili jsme se zpět na křižovatku a na ni jsme se vydali po ní cestou ke skalám. Z kaktusů jsme nenašli nic, ale rostly zde pěkné skalničky a orchideje (KL13-077). Jedeme dále po RN 40 a odbočíme na RP 23, v recepci u CERRO LEONES si dáváme pivo a

jedeme až do výšky 950 m, kde má být asi 4 km u estancie a za ní na skalách roste *Austrocactus gracilis* (KL13-078). Zakleпали jsme na estancii a klučina nás ochotně provedl po skalách a přesně nám ukázal, kde kaktusy rostou. Velmi ochotný chlapec, všichni jsme se s ním vyfotili, předali upomínkové předměty, jako tužky, 20 peso, majlové adresy na poslání fotek. My jsme měli radost z dobré lokality a klučina z odměny. Vracíme se na RN 40 a vyrážíme na sever, směr SAN MARTIN DE LOS ANDES. Bude 17. hodin a musíme přemýšlet, kam dojedeme na kempování. Jarda s Romanem se zatím neozvali. Zastavili jsme na vyhlídce u řeky RIO LIMAY udělat pár pěkných fotek, kde jezdí po řece rafty. Odbočili jsme u CONFLUENCIA na R 63 a projížděli jsme PASO DE CORDOBA, nádherné skalní scenerie, za každou zatáčkou něco zajímavého. Cesta je špatná, praška, ale ty výhledy stojí za to. Projeli jsme Národním parkem LANIN, z druhé strany než jsme byli před třemi léty, přes CALEUFU a kolem jezera LAGO MELIQUINA na R 234, která je pěkná, asfaltová. U cesty jsou kempovací místa u řeky, našli jsme jedno na louce u říčky, kde nás hned objevila smečka místních psů a chtěli nás štěkotem vyhnat. Dorazili jsme zde ve 20. hodin a bohužel zde není telefonní signál. Místo je to krásné mezi skalnatými horami ve výšce asi 1100 m a večer začíná být velmi chladný. Hned se každý zapojil do svých povinností. Už je pěkná kosa, brzy zalehneme do teplých spacáku.

Čtvrtek – 28. 11. 2013

Je 7.30 hodin a nikomu se nechce z vyhřátého spacáku ven, je tam totiž všechno bílé a kosa jako prase. Sluníčko je ještě za vysokými kopci a než vyleze, chvíli to potrvá. Přízemní mráz u potoka je asi větší než posledně. Po vykouknutí sluníčka jde teplota rychle nahoru. Oklepeme led ze stanu a dáváme ho sušit, stejně jako další navlhle věci. Teplé kafičko a čaj udělají všem jen dobře. Na slunku je příjemně teplo. Ranní stav tachometru 40 947. Vyrážíme 9.30 hodin, kdy je pěkně teplo a šli jsme do kraťas. Nadmořská výška 1110 m, pofukuje mírný větřík. Nakoupili jsme jídlo a vodu v SAN MARTIN DE LOS ANDES. Šli jsme se zeptat do infocentra na semena araukarií, která se zde praží a jí jako oříšky. V obchodech mají jen zpracované k jídlu, obyčejná kulturní semena nemají, navíc nás informátorka upozornila, že semena se nesmí vyvážet (semiša para cultivo, no para comes). Jedeme dále směr JUNIN DE LOS ANDES. Zastavujeme asi 12 km před městem a lezeme na skály, kde až nahoře roste *Austrocactus gracilis*, hodně jich kvetlo žlutými květy, některé okvětní plátky měly odstín do růžova nebo do zelena (KL13-079). Na další moji lokalitu, která je nedaleko, jsme už nejeli, rostliny jsou totiž stejné. Město jsme jen projeli a zastavili ve stínu stromu v 13.30 hodin, abychom se trochu posilnili. Pak jsme vyrazili do Národního parku LANIN, abychom ukázali Frantovi araukárie. Nafotili jsme pár kvetoucích rostlin, symbolicky jsme se blýskli s vulkánem LANIN a v 15.30 hodin jsme se vraceli zpět na RP 23 vedoucí do ALUMINE. 2 km za mostem zastavujeme na lokalitě *Austrocactus coxii* (KL13-080). Na této cestě bychom mohli potkat Jardu s Romanem. Mám oči jako ostříž, abych zahlédl Renault Kangoo, kterým mají jet. Přijeli jsme do ALUMINE, kde jsme natankovali benzín a šli hledat kemp. Jeden byl už při příjezdu do města, ale my jeli až za město. Přijíždíme v 18.30 hodin ke kempu a proti nám přijíždí Kangoo. Lepší si to osud nemohl připravit, obě auta se potkala ve stejný čas přímo před kempem. Roman zajel koupit víno a my si mezitím postavili stan. Jirka se dal do vaření. Okamžitě při setkání všech začala kaktusářská diskuze, hned se začínají: popisovat nové druhy kaktusů. Cha, cha. Staré kaktusářské říkanky. Poseděli jsme do noci, ale chladný večer nás vyhnal do spacáku. Noc spaní kempink na kraji města ALUMINE – S39 13.691 W70 54.747, 913 m. KL

Informace

- 4. 5. 2015 – přednáška Ing. Jaromír Chvastek: Chile 2014
- 1. 6. 2015 – přednáška Ing. Michal Rec: ze sbírek našich kaktusářů

- 1. - 3. 5. 2015 – setkání kaktusářů v Polsku, Ustroň, kousek za hranicí v Českém Těšíně
- 15. - 17. 5. 2015 – Otvírání sezóny Dvůr Králové n. L.
- 29. - 31. 5. 2015 – zájezd do sbírek středních a jižních Čech
- 3. - 5. 6. 2015 – výstava kaktusů a jiných sukulentů, Ostrava - Poruba, stanice přírodovědců
- 26. - 28. 6. 2015 – setkání kaktusářů Pobeskydí, Frýdlant nad Ostravicí

- Schůzky pěstitelů kaktusů a jiných sukulentů s promítáním obrázků a přednáškou se konají **každé první pondělí v měsíci** (mimo letních prázdnin) v 17. hodin, ve **Stanici přírodovědců v Ostravě-Porubě** (Čkalova ulice, u zimního stadionu). Přijďte mezi nás.
- Informace týkající se činnosti Klubu kaktusářů v Ostravě i příspěvky do Ostníku zasílejte na adresu předsedy: lumir.kral@seznam.cz
- Aktualizované informace najdete na internetových stránkách Klubu: www.pavko.cz/kko
- Informace na naše www stránky zasílejte administrátorovi na e-mail: klouda@iol.cz
- Osobní stránky Lumíra Krále, kde najdete také aktualizované informace o činnosti našeho kaktusářského Klubu: www.lumirkral.webnode.cz

Jak už se stalo zvykem, je květen a červen pro kaktusáře nejvytíženějším obdobím v roce. Rostliny kvetou a probíhá nejvíce kaktusářských akcí. Koncem května - pátek, sobota, neděle pořádáme zájezd, v pondělí 1.6. máme schůzku s přednáškou, v úterý je instalace výstavy a od středy do pátku tradiční výstava kaktusů a jiných sukulentů. Dost perný týden. Poslední víkend v červnu nás čeká tzv. „třešnička na dortu“ v podobě setkání kaktusářů Pobeskydí 2015. Příprava na všechny akce však začíná už nyní. Žádná akce však nejde uspořádat bez ochotných přátel, kteří s organizací alespoň trochu pomohou a kterým již nyní děkujeme.

Zájezd

Už loni jsme upořádali úspěšný zájezd malým autobusem, který se všem líbil. Proto přátelé, kteří mají zájem účastnit se letošního zájezdu, necht' se včas přihlásí a zaplatí poplatek za dopravu a ubytování. Malý autobus má jen omezený počet míst, takže přihlášky lze brát jen do vyčerpání limitu sedadel v autobusu.

Výstava

Důležité je už nyní vybrat a připravit rostliny na výstavu. Mělo by být ctí každého pěstitele, aby se pochlubil svými výpěstky a ukázal alespoň několik svých rostlin ze sbírky a zúčastnil se v rámci možností služeb na úspěšném průběhu výstavy.

Pobeskydí

Prakticky nejvýznamější akce našeho regionu, mezinárodního formátu je setkání kaktusářů ve Frýdlantu n. O. pod názvem Pobeskydí. I zde se celá akce neobejde bez pomocníků, kteří přiloží ruce k dílu a završí úspěšně jarní kaktusářské akce před prázdninami.

Adresy autorů:

Král Lumír, e-mail: lumir.kral@seznam.cz

OBSAH – DUBEN 2015

Z naší činnosti	50	Poznámkový notes 2013 - 5. část	54
Obrázky našich členů	50	Informace	63
Gymna vých. pobřeží Patagonie - 4.	51	Střípky z historie	63

OSTNÍK

Vydavatel: Klub kaktusářů v Ostravě, duben 2015

Šéfredaktor: Lumír Král, O. Synka 1815, 708 00 Ostrava – Poruba, tel.: 605058070.

Objednávky a distribuce: Ing. Skoumal Vladimír, M.Bayera 6038, 708 00 O.-Poruba, mobil: 724137021

Austrocactus sp., KL13-061, Lago Viedma, R21, 6 km od La Leona (foto KL)

Pterocactus australis, KL13-060, odbočka R2, A Piera Bueno, 50km El Calafate, 22.11.2013 (foto KL)